

Vážená paní profesorko a spolužáci

tímto bych vás chtěl seznámit s knihou Já, robot od Isaaca Asimova. Vydalo ji nakladatelství Ivo Železný roku 1993. Knihu přeložili Oldřich Černý, Alexander Kramer a Zuzana Meyerová.

Osnova :

1. Informace o autorovi
2. Informace o díle
3. Ukázka z díla
4. Charakterizace stylu a jazyka
5. Hodnocení
6. Použitá literatura a zdroje

Isaac Asimov je jeden z nejvýznamnějších autorů science fiction. Narodil se roku 1920 v ruském městě Petrovich. Jako Žid se musel přestěhovat do USA a tam už zůstal. Vystudoval a dostal na Kolumbijské univerzitě doktorát z biochemie, poté se stal na krátkou chvíli profesorem. Pak se věnoval jen psaní knih. Napsal nespočet děl. Vypíši tyto : Nadace, Soumrak, Ocelové jeskyně, Nahé slunce, Roboti a impérium a v neposlední řadě Já, robot, ve kterém padly poprvé 3 zákony robotiky.

1. Robot nesmí ublížit člověku, nebo svou nečinností způsobit aby mu bylo ublíženo.
 2. Robot musí bezpodmínečně poslouchat příkazů člověka, pokud nejsou v rozporu s prvním zákonem.
 3. Robot musí dbát o svou vlastní existenci, pokud to není v rozporu s prvními dvěma zákony.
- Roku 1992 Isaac Asimov umírá. Za tu dobu získal sedmkrát literární cenu Hugo.

Knihy se skládá z devíti povídek, které na sebe vzájemně navazují. Jsou to Robbie, Hra na honěnou, Rozum, Chyť toho králíka!, Lhář, Malý ztracený robot, Únik, Důkaz a Konflikt nikoli nevyhnutelný. Každá povídka vypovídá svůj příběh robotů, které vyrobila Americká národní společnost pro výrobu robotů a měla s nimi co do činění robopsycholožka Susan Calvinová, která vypráví tyto příběhy jednomu redaktorovi. Autor zde všem robotům vštípil mravní kodex tří zákonů robotiky, které robot nesmí porušit. Všechny povídky jsou založeny na tomto kodexu. V každé povídce jsou udávány abnormality, které tímto kodexem v robotovi vzniknou. A tak je prostě doktorka řeší. Tato kniha se tak zaměřuje na psychiku robotů, kteří jsou tomuto kodexu podřízeni.

Ukázka z díla :

„Nemohu!" vyhrkl robot bezmocně. „Nemohu a vy to dobře víte. Doktor Bogert a doktor Lanning nechtějí, abych jim to řekl."

„Chtějí řešení." „Ale ne ode mě." „Nebud' blážínek, Herbie," promluvil pomalu a zřetelně Lanning. „Chceme, abys nám to řekl." Bogert krátce přikývl. „To, že to říkáte, nic nezmění na tom, že to stejně nechcete slyšet," začal Herbie hystericky. „Copak nechápete, že já se nemohu dát oklamat pouhými slovy? V hloubi duše nechcete,

abych vám to řekl. Jsem jenom stroj. Mohu imitovat život jen díky pozitronickým vazbám ve svém mozku - a ty vynalezl člověk. Nemůžete přede mnou ztratit tvář bez duševní úhony. Tohle je zakořeněno hluboko ve vašem mozku a nedá se to vymazat. Já

vám to řešení prostě dát nemohu." „Tak my odejdeme," navrhl doktor Lanning. „Řekni to paní doktorce." „Ale to přece na věci nic nemění," křičel Herbie. „Stejně byste věděli, že odpověď pochází ode mne." Doktorka Calvinová se opět ujala slova. „Jistě však chápeš, Herbie, že přes to všechno doktor Lanning a doktor Bogert to řešení chtějí mít."

„Ale chtějí se k němu dopracovat sami!" trval Herbie na svém.

„Ale chtějí ho znát a tím, že ho máš a nechceš jim ho říct, jim ubližuješ. To je ti snad jasné, ne?" „Ano! Ano!" „Ale jestli jim to řekneš, tak jim taky ublížíš."

„Ano! Ano!" Herbie začal pomalu ustupovat, ale Susan Calvinová ho krok za krokem následovala. Oba vědci v tu chvíli vypadali, jako by přimrzli k podlaze.

„Nemůžeš jim to říct," pokračovala psycholožka pomalu, „protože bys jim ublížil a ty ubližovat nesmíš. Ale když jim to neřekneš, ublížíš jim taky, takže jim to říct musíš. Když jim to řekneš, ublížíš jim a to nesmíš, takže jim to říct nemůžeš, ale tím jim ublížíš, takže to říct musíš, ale tím jim ublížíš, takže to říct nesmíš, ale to jim ublížíš, takže musíš, ale to jim ublížíš, takže..."

Kniha má rámcovou konstrukci, kde se v rozhovoru dvou osob uchyluje ke vzpomínkám ve stylu vyprávění v přítomném čase. Pro důraz a rozhovor v přítomnosti je užito kurzívy. Je zde použita přímá řeč.

Kniha se mi velice líbila, neboť mám rád sci-fi povídky tohoto typu.

Literatura a zdroje : kniha Já, robot

<http://www.scifiworld.cz/author.php?AuthorID=1>